چرا ظرفیت‌های بومی در توسعه اقتصادی مغفول مانده‌اند؟

بازگشت تولید به جغرافیای بومی

گروه اقتصادی

در جهان امروز مفهوم توسعه اقتصادی دیگر محدود به کلان شهرها و مراکز صنعتی نیست، بلکه نگاهی عمیق‌تر و گسترده‌تر به مناطق کمتر برخوردار و ظرفیت‌های درونی کشور دارد و در این فرآیند مناطق روستایی در اولویت برنامه‌ریزی‌های راهبردی قرار گرفته است. براین اساس می‌توان عنوان بخش مهمی از اقتصاد مردمی و درون‌زا، نه تنها یک ضرورت راهبردی بلکه بستری برای تحقق عدالت اقتصادی، شکوفایی تولید ملی و دستیابی به خودکفایی محسوب می‌شود. روستاها در طول تاریخ مهد تولید، خوداتکایی و پشتوانه حیاتی اقتصاد کشور بوده‌اند. از تولید محصولات کشاورزی و دامی تا صنایع دستی، باغداری و خدمات بومی گرفته تا نوآوری‌های سنتی، همگی ریشه در زیست‌بوم روستایی دارند اما طی سال‌های گذشته، با تشدید مهاجرت‌های گسترده به شهرها، کاهش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های محلی و عدم توجه لازم به مزیت‌های منطقه‌ای، بخش قابل توجهی از این ظرفیت‌ها به فراموشی سپرده شده است. در شرایطی که اقتصاد کشور در حال گذار به سمت اقتصاد بدون نفت و مقاوم‌سازی ساختار خود است، تقویت اقتصاد روستامحور می‌تواند یکی از مهم‌ترین کلیدهای غلبه بر چالش‌های مزمن نظیر رکود تولید، تورم ساختاری و وابستگی وارداتی باشد. اقتصاد روستامحور، برخلاف تصور رایج تنها معطوف به کشاورزی نیست، بلکه شامل زنجیره‌ای از فعالیت‌های متنوع همچون صنایع تبدیلی، بسته‌بندی، خدمات فناورانه، گردشگری بومی و چه بسا صادرات محصولات خاص و ارگانیک می‌شود. نکته مهم آن است که در بسیاری از مناطق روستایی کشور، منابع طبیعی غنی، زمین‌های مستعد، نیروی کار جوان و ارزان و ظرفیت‌های کم‌نظیر انسانی و فرهنگی وجود دارد که به شرط فعال‌سازی و سیاست‌گذاری دقیق، می‌توانند به پیشران رشد و رونق اقتصادی بدل شوند. در همین راستا، یکی از الزامات تحقق اقتصاد روستامحور، توسعه زیرساخت‌های ارتباطی، حمل‌ونقل، دیجیتال و بازار فروش مستقیم محصولات محلی است. بنابراین باید با کاهش نقش واسطه‌ها، افزایش دسترسی تولیدکنندگان به بازارهای هدف و گسترش فناوری‌های نوین، انگیزه ماندگاری و تولید در روستا را دوچندان کرد. از طرفی، افزایش مهاجرت معکوس و بازگشت جوانان تحصیل کرده به روستا در صورت فراهم بودن بسترهای تولیدی و حمایتی، می‌تواند یک فرصت استراتژیک تلقی شود چراکه این قشر با بهره‌گیری از دانش روز، توانایی تحول‌آفرینی در مدل‌های سنتی تولید را دارد و در کنار برنامه‌های دولت برای توانمندسازی مناطق کم‌برخوردار، می‌تواند الگوی جدیدی از رشد عدالت‌محور را رقم بزند. همچنین، ظرفیت‌های بخش تعاون و تشکل‌های محلی به‌عنوان ابزارهایی کارآمد برای تجمیع سرمایه‌های خُرد روستایی، تقویت تولید مشترک و افزایش بهره‌وری نقش‌آفرینی مهمی در احیای اقتصاد بومی دارند. توسعه تعاونی‌های کشاورزی، دامپروری، صنایع دستی و گردشگری در کنار حضور بخش خصوصی می‌تواند به تثبیت اشتغال پایدار، رشد درآمد خانوارهای روستایی و توسعه چرخه اقتصادی منجر شود. بنابراین اکنون فرصت آن فرا رسیده است که اقتصاد روستامحور نه به‌عنوان یک طرح جانبی یا حمایتی، بلکه به‌عنوان بخشی اصلی از راهبرد توسعه و مقاوم‌سازی اقتصاد به‌طور جدی در دستور کار قرار گیرد. درحقیقت باید گفت که روستاها اگر درست دیده شوند، نه‌تنها بار هزینه‌ای ندارند، بلکه دارایی اقتصادی تلقی می‌شوند؛ گنجینه‌ای از ظرفیت‌های تولیدی، انسانی و فرهنگی که می‌توانند ستون فقرات اقتصاد تولیدمحور کشور باشند. در بررسی بیش‌تر این موضوع به گفت‌وگو با حجت‌الاسلام احد آزادیخواه، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی و غلامرضا میرزایی، دیگر عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی پرداختیم که در ادامه می‌خوانید.

حجت‌الاسلام احد آزادیخواه، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس مطرح کرد:

توسعه ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور گامی به‌سوی رونق اشتغال

حجت‌الاسلام احد آزادیخواه، نماینده مردم ملایر و عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «رسالت» با اشاره به ضرورت توجه به ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور بیان کرد: یکی از موضوعاتی که می‌بایست برای آن تدبیر و چاره‌جویی صورت گیرد، مسئله مهاجرت از روستاها به شهرهاست. درحقیقت طی سه الی چهار دهه اخیر جمعیت شهرنشینی در مسیر افزایشی قرارگرفته و جمعیت روستانشینی به موجب این روند کاهشی شده است. روشن است که چنین مسیری ضربات جبران‌ناپذیری را به تولید روستامحور و اقتصاد روستایی وارد خواهد کرد. طی سال‌های اخیر به‌موجب کاهش جمعیت روستایی، دامپروری‌های صنعتی، مگاپروژه‌ها و امکانات حداقلی در روستاها سبب شد تا این موضوع بیش از پیش نمایان گردد.

وی افزود: باید مسئله مهاجرت از روستاها به شهرها را مدیریت کرد و در این مسیر ضرورت دارد تا امکانات رفاهی و زیرساخت‌های روستایی با اولویت توسعه یابد. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر حفظ هویت روستاها تصریح کرد: زیرساخت‌های روستا نباید به گونه‌ای باشد که هویت روستاها را سلب کند. متاسفانه این اتفاق هم‌اکنون افتاده و گاه مشاهده می‌کنیم که هویت روستا تغییر یافته است. روستامی بایست همواره توام با دامپروری سنتی کوچک مقیاس باشد و بافت روستایی نیز حفظ گردد. طی سال‌های اخیر و به موجب تغییرات رقم خورده، مشاغل خانگی و دامپروری‌ها که همگی ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور هستند، تحت‌الشعاع قرار گرفتند. نماینده مردم ملایر در مجلس دوازدهم همچنین خاطرنشان کرد: جداسازی دامداری‌های سنتی از روستاها یکی از مشکلاتی بود که طی سال‌های اخیر رقم خورد. در این راستا می‌بایست یک برنامه‌ریزی صحیح و مدون بداریم. او متذکر شد: باید فضایی را ایجاد کنیم که به موجب آن روستانشینان بتوانند از ظرفیت اقتصاد روستامحور استفاده کنند. وی در پایان این گفت‌وگو یادآور شد: توسعه ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور می‌تواند مسئله مهاجرت از روستاها را کنترل کند. توامان با این موضوع می‌بایست تقویت بازارچه‌های محلی و بوم‌گردی‌ها را نیز اولویت قرار داد. توسعه بازارچه‌ها و تقویت سوغات‌سرا سبب رونق گردشگری می‌گردد که این مهم نیز ظرفیت بی‌نظیری را سبب خواهد شد.

غلامرضا میرزایی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس تشریح کرد:

لزوم توسعه تسهیلات خرد و کلان برای تقویت اشتغال روستایی

غلامرضا میرزایی، نماینده مردم بروجن و عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «رسالت» با تاکید بر لزوم توجه به توسعه ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور بیان کرد: متاسفانه اقتصاد روستامحور آن طور که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است. وی همچنین افزود: جامعه روستایی، جامعه مستقل و خودکفایی است که می‌تواند نیازهای خود را برآورده سازد و چه بسا به توسعه اقتصاد کلان نیز کمک کند. میرزایی با اشاره به نقش رونق اقتصاد روستایی در تامین امنیت غذایی تصریح کرد: تولیدات روستایی به‌ویژه تولیدات کشاورزی که در بستر ظرفیت‌های روستا فراهم گردد، امنیت غذایی را تحقق می‌بخشد و نقش ارزنده و ویژه‌ای در تامین نیازهای جامعه ایفا می‌کند.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی همچنین خاطرنشان کرد: جامعه روستایی علی‌رغم ظرفیت‌های فراوان اقتصاد محور اما به میزان شایسته مورد توجه نگرفته است. به‌عنوان مثال تسهیلات ویژه‌ای برای روستائیان لحاظ نمی‌شود اگرچه در بخش‌های مختلف همچون کشاورزی ارائه تسهیلات وجود دارد اما این تسهیلات به توسعه روستایی نمی‌انجامد. مقصود از تسهیلات، ارائه خدماتی است که به توسعه و تقویت روستاها بینجامد.

او با تاکید بر توسعه پرداخت تسهیلات خرد و کلان به روستائیان متذکر شد: پرداخت تسهیلات خرد و کلان گامی ضروری است که می‌تواند به توسعه ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور را عملیاتی سازد.

وی یادآور شد: توسعه ظرفیت‌های اقتصاد روستامحور، اشتغال‌زایی را رقم خواهد زد و در این راستا ضرورت دارد تا برنامه‌ریزی لازم صورت گیرد. این برنامه‌ریزی می‌بایست توامان با نگاه ویژه مسئولان باشد تا تقویت روستاها اجرایی گردد.

وی در پایان این گفت‌وگو بیان کرد: متاسفانه اکنون برای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی روستاها بودجه کافی وجود ندارد. با توسعه ظرفیت‌های اقتصادی می‌توان رونق اقتصادی روستاها را عملیاتی ساخت و این اعتبارات را در بخش عمرانی صرف کرد.

چگونه دانش بنیان‌ها می‌توانند تجهیزات پزشکی را بومی سازند؟

گامی بلند برای تولید تجهیزات پزشکی

گروه اقتصادی

در جهان امروز شاخص‌هایی چون توانمندی در تأمین پایدار نیازهای حیاتی به‌ویژه در بخش سلامت عمومی، به یکی از ارکان اصلی اقتصادی و توسعه تولید داخل بدل شده است. در این میان، تجهیزات پزشکی به‌عنوان یکی از زیرساخت‌های اصلی نظام سلامت، نقشی بنیادین در پایداری، کارآمدی و استقلال خدمات درمانی ایفا می‌کنند. در شرایطی که جهان درگیر چالش‌های مختلف از جمله بیماری‌های واگیردار تحریم‌های اقتصادی و فشارهای تجاری است، کشورهای دارای توان تولید تجهیزات پزشکی، توانسته‌اند نه تنها نیاز داخلی خود را با آرامش تأمین کنند، بلکه در قامت یک صادرکننده و بازیگر اصلی برمنافع اقتصادی و بین‌المللی خود بیفزایند. جمهوری اسلامی ایران نیز به‌واسطه تجربه به‌دست آمده در دوران تحریم‌ها و نیز فرصت‌هایی که بحران جهانی کرونا در اختیار قرارداد، به اهمیت راهبردی تولید داخلی در حوزه تجهیزات پزشکی بیش از پیش پی برده و امروز این حوزه، به‌عنوان یکی از محورهای جدی اقتصاد دانش‌بنیان، مورد توجه نهادهای تصمیم‌ساز قرار گرفته است. بررسی روند واردات تجهیزات پزشکی در سال‌های گذشته نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از نیاز کشور به‌ویژه در حوزه تجهیزات حساس و پیشرفته، از خارج کشور تأمین می‌شده و همین امر کشور را در مقاطع حساس همچون شیوع ویروس کرونا دچار چالش ساخت. از سوی دیگر تکیه بر واردات در شرایط محدودیت‌های ارزی، باعث خروج ارز شده که موضوعی مهم ارزیابی می‌گردد. از همین رو رهیافت برنامه‌ریزی در سال‌های اخیر براین اصل استوار شده که تولید داخل نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت برای تداوم زیرساخت‌های سلامت است و در این میان، نقش شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوربسیار حائز اهمیت است. شرکت‌های دانش‌بنیان با بهره‌گیری از نیروی انسانی متخصص، ظرفیت‌های علمی داخلی و حمایت‌های دولتی، در چند سال گذشته موفق به تولید و تجاری‌سازی ده‌ها نمونه موفق از تجهیزات حیاتی پزشکی شده‌اند؛ از دستگاه‌های ونتیلاتور گرفته تا کیت‌های تشخیص مولکولی مانیتورهای علائم حیاتی و چه بسا فناوری‌های نوظهور مانند هوش مصنوعی در تشخیص پزشکی. بدیهی است که کشور ما به‌عنوان کشوری با جمعیتی جوان، نظام آموزشی پیشرفته و ظرفیت صنعتی قابل قبول، توان تبدیل شدن به قطب تولید تجهیزات پزشکی در غرب آسیا را دارد و خوشبختانه همانطور که عنوان گشت در سال‌های اخیر موفقیت‌های بسیاری در این حوزه کسب شده است. بنابراین با تقویت هرچه تمام‌تر این بخش، نه تنها نیاز داخلی تأمین خواهد شد، بلکه صادرات این تجهیزات به کشورهای همسایه و منطقه نیز رونق هرچه بیش‌تر پیدا خواهد کرد که می‌تواند ضمن ایجاد ارزآوری، جایگاه علمی و فناورانه کشور را در جهان ارتقاء بخشد. در این گزارش، به بررسی ابعاد مختلف این موضوع پرداخته خواهد شد که در ادامه می‌خوانید.

وابستگی ارزی در بازار سلامت

حوزه تجهیزات پزشکی به دلیل ارتباط مستقیم با سلامت عمومی همواره از اهمیت استراتژیک برخوردار بوده است. درگذشته حجم قابل توجهی از نیاز کشور به وسیله واردات تجهیزات تأمین می‌شود که همین مسئله، بار مالی و ارزی زیادی به کشور تحمیل می‌کرد. درحقیقت برآوردها حاکی از آن است که تا پیش از رشد جریان دانش‌بنیان، ارزش واردات تجهیزات پزشکی کشور به‌عددی چشمگیر در سال می‌رسید؛ به‌گونه‌ای که در شرایط محدودیت منابع ارزی، فشار مضاعفی بر اقتصاد کشور وارد می‌ساخت. خوشبختانه طی سال‌های اخیر به موجب حضور شرکت‌های دانش‌بنیان، وجود نیروی متخصص و نگاه رونق تولید داخلی، بسیاری از تجهیزات وارداتی دارای نمونه‌های داخلی شده و در داخل کشور تولید و چه بسا صادر نیز می‌شوند. اما این روند به معنای عدم نیاز به حمایت نیست. روشن است که این مسیر به منظور توسعه هرچه تمام‌تر نیازمند حمایت‌های دولتی و مشوق‌های لازم است.

شرکت‌های دانش‌بنیان؛ موتور محرک خودکفایی

تحول در حوزه تولید و صادرات کالاهای سلامت‌محور زمانی آغاز شد که شرکت‌های دانش‌بنیان وارد میدان عمل شدند. این شرکت‌ها با بهره‌گیری از توان مهندسی، تخصص جوانان نخبه و حمایت دولت گام‌های مؤثری در طراحی، ساخت و تولید تجهیزات حساس پزشکی برداشتند. به‌عنوان نمونه، دستگاه‌هایی مانند ونتیلاتور، دستگاه اکسیژن ساز، انواع مانیتورهای پزشکی، کیت‌های تشخیصی و تجهیزات اتاق عمل، هم‌اکنون توسط شرکت‌های داخلی تولید می‌شوند و بسیاری از آن‌ها استانداردهای بین‌المللی دریافت کرده‌اند. این پیشرفت، نه تنها نیاز بازار داخل را پاسخ داده، بلکه راه صادرات به کشورهای همسایه و منطقه را نیز باز کرده است. در حال حاضر، بیش از ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان و فناور به‌صورت تخصصی در حوزه تجهیزات پزشکی فعالیت دارند که بخش قابل توجهی از آن‌ها موفق به تجاری‌سازی محصولات خود شده‌اند.

چالش واردات محوری در بازار سلامت

با وجود این پیشرفت‌ها، بازار تجهیزات پزشکی کشور همچنان کمی وارادات محور است. بخش‌هایی از مراکز درمانی، به‌دلیل سال‌ها وابستگی به برندهای خارجی، اعتماد کامل به توان تولید داخلی را به دست نیاورده‌اند. از سوی دیگر برخی محدودیت‌های فنی، ازجمله نیاز به قطعات خاص که در حال حاضر وارداتی هستند، نیز موجب شده مسیر خودکفایی به‌طور کامل هموار نباشد. همچنین روند طولانی صدور مجوزها و ثبت سفارش‌ها گاه مانعی برای ورود سریع محصولات داخلی به بازار می‌شود اما باید تأکید کرد که این چالش‌ها همگی قابل رفع هستند و با تسهیل‌گری و برنامه‌ریزی مدون به‌سهولت مرتفع خواهند شد. طی سال‌های اخیر و به تازگی نیز در راستای حمایت از تولید داخل، دولت و نهادهای ذی‌ربط اقدامات متعددی را همچون الزام خرید تجهیزات داخلی در بیمارستان‌های دولتی، اعطای تسهیلات ویژه به شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدکننده تجهیزات پزشکی، ایجاد نمایشگاه‌های تخصصی برای معرفی توانمندی‌های داخلی، افزایش تعرفه واردات کالاهایی که مشابه داخلی دارند و ایجاد تسهیل‌گری در فرآیند ثبت و مجوزدهی تجهیزات داخلی در دستور کار قرار داده‌اند.

سخن پایانی

بررسی وضعیت کنونی تولید تجهیزات پزشکی در کشور نشان می‌دهد که تحولی بزرگ در حوزه استقلال سلامت رقم خورده است. حرکت شتابان شرکت‌های دانش‌بنیان همراه با سیاست‌های حمایتی دولت و نهادهای تخصصی موجب شده تا در بسیاری از زیرشاخه‌های این حوزه، وابستگی به واردات به شکل معناداری کاهش یابد و مسیر خودکفایی با گام‌هایی استوار طی شود. تجربه سال‌های اخیر، به‌ویژه در دوران شیوع ویروس کرونا، ثابت کرد که اتکای صرف به منابع و محصولات خارجی، نه‌تنها پرهزینه و ناپایدار است، بلکه می‌تواند در شرایط بحران، سلامت عمومی را با مخاطرات جدی مواجه کند. جمهوری اسلامی ایران نیز در همین راستا با اتکا به دانش بومی، نیروی انسانی متخصص، ظرفیت‌های فناورانه و حمایت‌های هدفمند، توانسته است بخش مهمی از نیازهای بازار سلامت خود را از داخل تأمین کند؛ امری که نه‌تنها کاهش ارزبری و صرفه‌جویی اقتصادی به همراه دارد، بلکه نوعی اقتدار راهبردی و استقلال عملیاتی در حوزه سلامت به وجود می‌آورد. با این حال، مسیر خودکفایی کامل، نیازمند تداوم سیاست‌های حمایتی، فرهنگ‌سازی برای مصرف کالای داخلی، ایجاد اطمینان در مصرف‌کنندگان حرفه‌ای مانند پزشکان و مراکز درمانی و همچنین توسعه زیرساخت‌های صادراتی و استانداردسازی بین‌المللی است. به تعبیر دیگر، تولید ملی باید با اقتصاد دانش‌بنیان، دیپلماسی سلامت و راهبردهای بلندمدت صنعتی به‌صورت هرچه تمام‌تر پیوند بخورد تا اثرگذاری عمیق و ماندگاری در بازار داخلی و خارجی ایجاد کند. همچنین این حوزه می‌تواند بستر مناسبی برای تحقق فرمایشات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر حمایت از تولید ملی، تحقق اقتصاد مقاومتی و پیشبرد عدالت در نظام سلامت باشد. از سوی دیگر رشد شرکت‌های داخلی در حوزه تجهیزات پزشکی، فرصتی برای افزایش اشتغال، جهش صادرات، ارتقای فناوری و البته افزایش تاب‌آوری اقتصادی است. در چشم‌اندازی نه چندان دور، می‌توان تصور کرد که کشورمان به‌عنوان یک کشور پیشرو در منطقه، نه‌تنها نیازهای داخلی خود را در سطحی پیشرفته تأمین کند، بلکه با صادرات دانش و فناوری سلامت، به الگویی از اقتدار هرچه تمام‌تر علمی و صنعتی تبدیل شود. این مسیر مسیری است که با موفقیت هرچه بیش‌تر آغاز شده و استمرار آن، نیازمند همدلی، حمایت و باور به ظرفیت‌های بی‌پایان داخلی است.

خبر

محمدرضا فرزین:

به دنبال روش های نوین برای تامین ارز کشور هستیم

محمدرضا فرزین روز چهارشنبه در آیین رونمایی از ابزار پیش فروش ارز و تالارهای معاملات امتیاز صادراتی افزود: بانک مرکزی به دنبال کاهش ریسک و ایجاد ثبات نرخ ارز در کشور است.

وی با اشاره به اینکه در سال جدید با دو موضوع برخورد کردیم که باید برای آن به دنبال ابزارهای جدید باشیم، ادامه داد: موضوع اول مربوط به پیش فروش ارز است که تقریباً شبیه به بازار فوروارد مارکت است، اما با محدودیت هایی همراه است؛ این طرح در قالبی طراحی شده است که بتواند نیازهای ارزی بنگاه ها را برآورده کند.

فرزین ادامه داد: این ابزار جدید به منظور کاهش مشکلات مدیریت ارز کشور و ایجاد ثبات در نرخ ارز توسعه یافته است.

رئیس کل بانک مرکزی خاطر نشان کرد: در سال جاری، چندین اقدام در حوزه تامین مالی ارزی انجام شده است. یکی از این اقدامات، راه‌اندازی ابزار جدیدی است که در آن ۲ میلیارد دلار اوراق منتشر شده است، که تاکنون ۴۶۰ میلیون دلار آن فروش رفته و تا پایان سال هدف این است که کل این مبلغ محقق شود. وی درباره بازار پیش فروش ارز نیز گفت: این ابزار به بنگاه ها امکان می دهد نیازهای ارزی آینده خود را پیش فروش کنند، که این امر می تواند منجر به کاهش ریسک های صنعت، کاهش نوسانات نرخ ارز و ایجاد اعتماد در بازار شود.

هماهنگی گاز و برق؛ نقطه اتکای جلوگیری از خاموشی

مهدی خاکی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی انرژی و تحلیلگر بازار برق، در گفت وگو با خبرنگار مهر گفت: «اگر امروز شبکه برق ایران کمتر دستخوش خاموشی ناگهانی و گسترده می شود، این موفقیت محصول هم‌افزایی دقیق دو صنعت راهبردی گاز و برق است. حضور دائم نمایندگان این دو حوزه در جلسات هماهنگی کشوری موجب شده اقدامات مقابله با بحران، به موقع و مؤثر اجرا شود.» او با اشاره به تجربه سال های اخیر می افزاید: «هر بار که سرمای بی سابقه یا خشکسالی، مصرف گاز خانگی یا کاهش ظرفیت نیروگاه های برق آبی را بالا برده، کارگروه مشترک وزارت نفت و نیرو با شبیه سازی سناریوهای مختلف و اولویت بندی خوراک نیروگاه ها، مانع از سقوط گسترده شبکه برق شده است. این مدل مدیریتی بومی امروز از سوی برخی کشورهای منطقه نیز مورد توجه قرار گرفته.» خاکی درباره چالش های معماری فعلی توضیح می دهد: «افزایش جمعیت و گسترش صنایع بزرگ، بار شبکه برق را سال به سال بالا می برد و طبیعتاً نیاز به گاز را نیز افزایش می دهد. اما محدودیت هایی چون رشد پرمصرف بخش خانگی، فرسودگی برخی خطوط انتقال گاز، و وابستگی بیش از حد به میادین خاص مثل پارس جنوبی باعث شده مدیریت منابع یک مسئله ملی شود. این پیچیدگی در زمستان های سرد یا تابستان های گرم به اوج می رسد.» وی بزرگ‌ترین دستاورد صنعت گاز و برق را «مدیریت ریسک همزمان» می داند و اضافه می کند: «در برخی سال ها که واردات برق از کشورهای همسایه کاهش می یابد یا ذخیره آبی سدها کمتر از حد انتظار است، مهندسان با تغییر زمان تعمیرات نیروگاه ها و مدیریت تزریق گاز به خطوط ویژه، توانسته اند چرخه تولید پایدار برق را برقرار نگه دارند.» خاکی درباره آینده می افزاید: «ادامه این موفقیت نیازمند نوسازی همزمان تجهیزات انتقال گاز و برق، ورود فناوری های جدید مدیریت مصرف، و آموزش نیروی انسانی متخصص است. سرمایه گذاری ویژه در پایش خطوط لوله، توسعه ایستگاه های تقویت فشار و هوشمندسازی مدیریت بار نیروگاه ها از الزامات آینده خواهد بود.» وی همچنین به نقش «فرهنگ سازی» اشاره می کند: «بدون تغییر نگرش مصرف کنندگان نهایی موفقیت دائمی نخواهد بود. باید با آموزش، اطلاع رسانی و ساختار تعرفه ای هوشمند، خانواده ها را به کاهش مصرف در زمان اوج تشویق کرد تا سوخت کافی به نیروگاه ها برسد.» خاکی خاطرنشان می کند: «تجربه موفق سال های اخیر نشان داد، اتحاد عملیاتی دومینوی بحران را متوقف می کند. مادامی که سیاست گذار نقش میان بخشی را جدی بگیرد و دستاوردهای فعلی را سرمایه راهبردی بداند، می توان به افق های روشن برای تاب آوری شبکه برق و آرامش انرژی کشور امیدوار بود.»